

ניתן לקבל במייל את
המהדורה המורחבת,
ע"י שליחת בקשה
לדוא"ל של המערכת.

מים זכים

דורשי רשומות אמרו 'אין מים אלא תורה'
שנאמר 'הוי כל צמא לכו למים' (ב"ק פב.)

פרשת בהר - בחוקותי

להשתחוות בצורה כזו, שהרואים יוכלו לחושדו שמשתחוה
לאבן, וגדר האיסור הוא מפני החשד.

- ג -

ומעתה י"ל, דבחה תליא הפלוגתא בין הסטייפלער להגריי"ש
אלישיב הני"ל, דיי"ל דהגריי"ש נקט להלכה כדעת הרמב"ם,
שאיסורא דאבן משכית הוא איסור בעצם, שאין להשתחוות לה'
על אבן משכית, משום דכך העכו"ם משתחוים לע"ז שלהם,
וא"כ לפי"ז ס"ל, שמי שנפל ולא הי' בדעתו כלל לשם השתחוואה,
אין בזה שום חשש של איסורא דאבן משכית וכנ"ל.

אמנם הסטייפלער חשש גם לדעת החינוך הני"ל, שהאיסור
דאבן משכית הוא, שלא להיות במצב כזה, שאחרים יכולים
לחושדו שמשתחוה לאבן משכית וכנ"ל, וא"כ מבואר שפיר,
דחרי מי שלא ראה את רגע הנפילה של מרן הסטייפלער, הרי ראה
את הסטייפלער כשהוא שוכב על הרצפה, ולכן חשש הסטייפלער
שמא עלול מאן דהו לחושדו שמשתחוה לאבן ח"ו, ודו"ק.

- ד -

ויש להוכיח כהנ"ל, שכלפי מה שהאחרים יחשדוהו
שמשתחוה לע"ז, לא מהני מה שאין כוונתו להשתחוואה כלל,
ממה שסיפר מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל על מרן החפץ חיים
זצ"ל, ומובא בספר 'אילת השחר' (פרשת נשא עמי לד)
בוה"ל, 'שמעתי מיהודי ישיש ר' אלי' טובי' ז"ל, שלמד אצל
החפץ חיים בתחילת יסוד הישיבה בראדין, שהחפץ חיים נסע
לאחר הפסח לורשה, לצורך הדפסת המשנה ברורה, ונודמן לו
ליסוע עמו עד לידא... - והנ"ל סיפר, שבאותה נסיעה הבחין
בדבר פלא, דברוסיא לפני מלחמת העולם הראשונה, הי' בכל
פרשת דרכים צלב, שהגויים היו משתחוים לו בעברם לידו.

'החפץ חיים נרדם בנסיעה, ובדרך שהעלה מיטלטלת הי'
נע ראשו הנה והנה, אבל כשהתקרבו בסמיכות הצלב, ראשו של
החפץ חיים עמד ישר ולא אז כלום, ואחרי שבערו מקום של
הצלב, שוב נייענע עם הראש, והכל הי' בתוך השינה, דשמרו עליו
משמים, שלא ייראה כמשתחוה לצלב ח"ו' עכ"ל.

ומעתה אי נימא דבכה"ג שאין כוונתו כלל לשם השתחוואה,
אין מקום לחשוש שמא יחשדוהו שמשתחוה לע"ז, א"כ צ"ע
טובא, מה הטעם שעשו מן השמים כזה מופת נפלא, אם אין לו
שום עניין ותועלת, והלא אין נעשים ניסים אם אין בהם צורך, -
אלא בע"כ מוכח, דהמופת נעשה בכדי שלא יהי' על הח"ח שום
סרד של חשד, ומזה גופא חשש הסטייפלער זצ"ל, ונפלא.

להקלטת תגובות והערות: קו 'מים זכים' 02-633-5850

המען לתגובות: יצחק זאב כגן

רח' נתיבות המשפט 81 מודיעין עילית

טל': 1515-271-55442 (תא קולי)

פקס: 02-655-0973 (מערכת נסיונית)

דוא"ל: A0527155442@GMAIL.COM

לא תעשו לכם אילים ופסל ומצבה לא תקימו לכם ואבן
משכית לא תתנו בארצכם להשתחוות עליה כי אני ה' אלקיכם:
(כו, א).

הנה בספר 'תולדות יעקב' (עמ' רד) מסופר על מרן
הסטייפלער זצ"ל בזה"ל, 'באחת השבתות יצא ללכת לביהכ"נ
לתפילת שחרית... באמצע הדרך עבר רבינו במקום צר, אשר
בצידו אחד צמח אילן גדול, ובצד האחר חנתה מכונית, והשביל
צר מאוד ביניהם.'

'בעצמו בשביל הצר מעדו קרסוליו, ותיכף תוך כדי איבוד
משקל גופו, לא איבד רבינו את משקל רוחו, ועל אף שבאופן
טבעי היה עליו להיאחז בידיו בצדדים, חשש רבינו להשתמש
באילן בשבת, ומצד שני חשש לגעת במכונית, ותוך כדי נפילה
תפס בשתי ידיו זו בזו ונפל על הארץ, כך שכב רבינו כמה רגעים,
עד שנתאושש וקם, ולא רצה להיעזר באיש.'

'ב"ה יצא רבינו שלם בגופו וברוחו מהנפילה... לאחר
התפילה כששב לביתו אמר, שכל זמן שכיבתו על הארץ, חשש
מהאיסור ואבן משכית לא תתנו בארצכם להשתחוות עליה',
חרד רבינו' עכ"ל, - [ובדומה לזה, ע"י דברי הספדו של הגרב"ד
פוברסקי שליט"א על הסטייפלער, שהובאו בספר 'אשכבתיה
דרבי' (ח"א עמי סא)].

ויש לפלפל טובא בזה, וכדלהלן.

- א -

דהנה בספר 'אבני חן' (ח"ב עמי תצח) הביא מאביו הגריי"ש
זילברשטיין שליט"א בוה"ל, 'והנה באחד הספרים מסופר, על
אחד מגדולי התורה והיראה שנפל על הרצפה, וזעק שחושש
מלעבור על לאו של השתחויה על אבן משכית, ומו"ח (שליט"א)
[מרן הגריי"ש אלישיב זצ"ל] דחה דבר זה, ואמר שנפילה על אבן
משכית, לא נגע ולא פגע בהאי איסורא', - עד כאן מהספר הני"ל.

ומעתה יל"ע טובא בזה, מדוע חשש הסטייפלער זצ"ל
לאיסורא דאבן משכית, ומדוע לדעת הגריי"ש זצ"ל אין שום
חשש בזה.

- ב -

והנה בספר החינוך (מצוה שמיט) ביאר את גדר האיסור של
אבן משכית בוה"ל, 'שלא נשתחוה על אבן משכית, אפי' לשם
ברוך הוא... ומשורשי המצוה, כתב הרמב"ם ז"ל, שהוא לפי
שהיו עושין כן לע"ז, ישימו אבנים מצויירות במלאכה נאה לפני
הצלם, והיו משתחוים עליה לפניו', - והיינו שלדעת הרמב"ם
גדר האיסור הוא, שאסור להשתחוות לה' כדרך שמשתחוים
לע"ז.

אמנם החינוך ביאר את האיסור בדרך אחרת וז"ל, 'ואפשר
לומר ג"כ, שהטעם מפני שנראה כמשתחוה לאבן עצמה, אחר
שהכינה וציריה והיא נאה, יש מקום לחשד... והתורה תרחיק
האדם הרבה, מלעשות דבר שייחשד בו, ועוד שלא יכשול
אחרי...', - והיינו שלדעת החינוך גדר האיסור הוא, שאסור

ניתן לתרום להוצאת הפצת העלון, דרך עמדות 'נדרים פלוס' - [לעבור לקופות נוספות - להיכנס ל'קן צרי הרכים' - ולגלוף לחשבנת
המציאות: 'עלון מים זכים'] - הדברים נכתבו לעורר לב המעיין בלבד - ניתן לקבל את העלון במייל, ע"י שליחת בקשה לדוא"ל של המערכת.
להנצחת שמות לע"ג ולרפ"ש וכדו' (50@), ובכל ענייני העלון, ניתן לפנות: 1515-271-55442 (תא קולי)